

nationale ombudsman

Rapport

Een onderzoek naar het indienen en intrekken van tuchtklachten bij het Veterinair Tuchtcollege

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klachten over het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit: gegrond.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Wat is de klacht?	3
Wat gaat er aan de klacht vooraf?	3
Waar klaagt de heer Timmer over?	4
Hoe verloopt de klachtbehandeling?	4
Wat is de aanleiding voor de klacht bij de Nationale ombudsman?	5
Wat onderzoekt de Nationale ombudsman?	5
Hoe reageert het ministerie?	5
Hoe reageert de NVWA?	8
Hoe reageert de heer Timmer?	8
Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?	9
Conclusie	10

Samenvatting

Een dierenarts is samen met twee collega's verantwoordelijk voor de behandeling van paarden in een praktijk. De NVWA doet in 2015 een onderzoek in de praktijk. Ze willen kijken of de administratie van de behandeling van paarden op orde is. De NVWA vindt na het onderzoek van niet. Op basis van dit rapport van de NVWA geeft de officier van Justitie de praktijk een boete. Ook dient een ambtenaar van het Ministerie van LNV op basis van dit rapport na twee jaar een tuchtklacht tegen de dierenarts en zijn twee collega's in bij het Veterinair Tuchtcollege. Maar nog voordat er een uitspraak kan worden gedaan, stopt de ambtenaar de behandeling van de tuchtklachten op de hoorzitting. De dierenarts vindt dat dit bewijst dat de tuchtklachten niet door het ministerie ingediend hadden moeten worden. Hij en zijn collega's willen excuses hiervoor. Maar die komen er niet en het blijft stil. De dierenarts zoekt contact met het ministerie om zijn onvrede hierover te uiten. De ambtenaar van het ministerie verwijst hem met zijn klacht naar de NVWA. De NVWA onderzoekt zijn klacht en oordeelt dat het niet gegrond is en verwijst de dierenarts weer terug naar het ministerie. De dierenarts neemt vervolgens mede namens zijn collega's contact op met de Nationale ombudsman. Hij klaagt erover dat het ministerie pas na twee jaar de tuchtklachten bij het Veterinair Tuchtcollege heeft ingediend. Ook klaagt hij dat het ministerie na het intrekken van de tuchtklachten niets meer van zich heeft laten horen. Tot slot klaagt hij over de klachtbehandeling zelf. Hij vindt dat hij door het ministerie en de NVWA van het kastje naar de muur is gestuurd. De Nationale ombudsman oordeelt dat het ministerie onvoldoende voortvarend te werk is gegaan door pas na twee jaar de tuchtklachten in te dienen bij het Veterinair Tuchtcollege. Ook heeft het ministerie er niet voor gezorgd dat de dierenarts en collega's voldoende inzicht hebben gekregen in het hoe en waarom van het intrekken van de tuchtklachten. Dit vindt de ombudsman onvoldoende transparant. Tot slot vindt de ombudsman dat het ministerie en de NVWA beter hadden moeten samenwerken door af te stemmen met elkaar wie wat zou doen in de behandeling van de klacht van de dierenarts.

Wat is de klacht?

De heer Timmer¹ wendt zich mede namens zijn twee dierenarts-collega's tot de Nationale ombudsman met klachten over het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: het ministerie) en de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (hierna: de NVWA).

- 1) De heer Timmer klaagt erover dat het ministerie hem na twee jaar alsnog heeft aangeklaagd voor het Veterinair Tuchtcollege (hierna: het VTC²).
- 2) Daarnaast klaagt hij erover dat het ministerie na het intrekken van de tuchtklacht tijdens de hoorzitting niets meer van zich laat horen.
- 3) Tot slot klaagt hij over de klachtbehandeling door het ministerie en de NVWA; hij vindt dat hij door hen van het kastje naar de muur wordt gestuurd.

Wat gaat er aan de klacht vooraf?

De heer Timmer is dierenarts in een praktijk. In 2015 doet de NVWA een onderzoek bij zijn praktijk naar de naleving van administratieve verplichtingen door dierenartsen bij de behandeling van paarden.³ De heer Timmer is samen met twee andere collega's binnen de praktijk verantwoordelijk voor de behandeling van paarden. Zij worden door de inspecteurs van de NVWA gehoord en leveren administratieve stukken aan. Eind november 2015 maakt de NVWA het berechtingsrapport op. De administratie van de praktijk is niet helemaal op orde. De Officier van Justitie legt de praktijk daarom een geldboete van 2500 euro op.⁴ De heer Timmer en zijn twee collega's betalen de boete. Zij gaan ervan uit dat het onderzoek daarmee is afgesloten.

¹ Gefingeerde naam

² Het Veterinair Tuchtcollege (VTC) is een bij wet ingesteld onafhankelijk tuchtcollege, dat in eerste aanleg klachten behandelt die betrekking hebben op het veterinair handelen van dierenartsen en een aantal aanverwante beroepen.

³ Paarden kunnen namelijk in hun paspoort als voedselproducerend of als niet voedselproducerend worden aangemerkt. Het wel of niet voedselproducerend zijn is van invloed op diergeneesmiddelen die gebruikt mogen worden en daaruit voortvloeiende administratieve verplichtingen voor zowel de houder van het paard als de behandelende dierenarts.

⁴ Vanwege het niet aantekenen bij toepassing diergeneesmiddel voorgeschreven informatie. Dat is een strafbaar feit op grond van de regeling diergeneeskunde artikel 5.3 lid 1.

In 2017, dus twee jaar later, klaagt een klachtambtenaar van het ministerie de heer Timmer en zijn twee collega's aan voor het VTC. Een zogenoemde 'klachtambtenaar' kan namens het ministerie tuchtklachten bij het VTC indienen. Het gaat dan om zaken van meer algemeen belang, waarbij het dierenwelzijn, de diergezondheid en/of volksgezondheid in het geding kunnen zijn. De heer Timmer en zijn collega's stellen een verweerschrift op en leveren bewijsstukken aan om te laten zien dat de aanklacht niet terecht is.

Tien maanden later, op 28 juni 2018, is de hoorzitting over de tuchtklachten. De klachtambtenaar trekt alle tuchtklachten ter zitting in. Omdat de tuchtklachten zijn ingetrokken door het ministerie en er geen uitspraak is gedaan door het VTC is er geen verslag van de zitting gemaakt. Het VTC bevestigt op 3 juli 2018 schriftelijk aan de heer Timmer en zijn collega's dat de tuchtklachten door de klachtambtenaar ter zitting zijn ingetrokken en dus niet meer door het VTC behandeld zullen worden.

Waar klaagt de heer Timmer over?

Na de hoorzitting van het tuchtcollege hoort de heer Timmer niets meer van het ministerie of van de NVWA. Hij had dit wel verwacht, want volgens hem is er tijdens de zitting gebleken dat er fouten zijn gemaakt in het onderzoek en de daarop volgende tuchtprocedure. De heer Timmer blijft met een onbevredigd gevoel achter en belt daarom op 5 december 2018 met de klachtambtenaar van het ministerie.

Tijdens de hoorzitting bij het VTC is bewezen dat de NVWA onzorgvuldig, nalatig en tekortschietend onderzoek heeft gedaan, zo stelt hij. En waarom heeft het ministerie besloten hen tuchtrechtelijk te vervolgen terwijl zij voor dezelfde feiten al een boete hebben betaald in een strafrechtelijke procedure? Ook vindt hij het gek dat er zoveel tijd is verstreken tussen het onderzoek van de NVWA en het indienen van de tuchtklacht door het ministerie. De klachtambtenaar adviseert volgens de heer Timmer om de klachten bij de NVWA neer te leggen en niet bij het ministerie zelf. Hij volgt dit advies op en dient een klacht in bij de NVWA.

Hoe verloopt de klachtbehandeling?

De NVWA neemt de klacht op 4 januari 2019 in behandeling en een klachtbehandelaar nodigt de heer Timmer uit om zijn klacht toe te lichten. Samen met één van zijn collega-artsen gaat de heer Timmer met de klachtbehandelaar in gesprek. De klachtbehandelaar schrijft over dit gesprek dat de klachten van de heer Timmer zich met name richten op de beslissing van de klachtambtenaar van het ministerie om de zaak tegen hem en zijn collega's drie jaar later door te zetten. Ook benoemt de klachtbehandelaar dat de heer Timmer heeft geprobeerd een klacht in te dienen bij het VTC⁵, maar dat hij door de klachtambtenaar werd verwezen naar de NVWA. En dat de heer Timmer daarna een klacht heeft ingediend bij de NVWA als opstap naar een voorgenomen klacht bij het ministerie over de gang van zaken bij het VTC.

Op 7 februari 2019 rondt de NVWA de klachtbehandeling af. In de brief waarmee de NVWA de klachtbehandeling afsluit staat onder andere het volgende:

"Het uitvoeren van het onderzoek en het correct vastleggen van de feiten door de inspecteurs is een verantwoordelijkheid van de NVWA. De beslissing om al dan niet een zaak voor het VTC te brengen en de inhoud van een eventuele procedure bij het VTC ligt buiten de verantwoordelijkheid van de NVWA en is belegd bij de klachtambtenaar van het VTC, zijnde de aanklager van het VTC. Tijdens het onderzoek in de beschikbare data en uit informatie tijdens gesprekken met betrokkenen stelde de klachtbehandelaar vast dat de gegevens in het berechtingsrapport een correcte weergave zijn van hetgeen in 2015 werd vastgesteld. De vertaling van de door de inspecteurs vastgelegde feiten in een eventuele aanklacht door het VTC is een verantwoordelijkheid van het VTC en speelt zich buiten ons gezichtsveld af.⁶ Uw eventuele klacht over de afhandeling door het VTC is derhalve bij de

⁵ De NVWA noemt in zijn klachtafdoening dat de heer Timmer geprobeerd heeft om een klacht in te dienen bij het VTC, maar dit moet het ministerie zijn.

⁶ De NVWA haalt in haar brief de rollen van het ministerie en het VTC door elkaar. De aanklacht is gedaan door een klachtambtenaar van het ministerie.

NVWA niet ontvankelijk. U kunt desgewenst schriftelijk een klacht over de zaken betreffende het VTC indienen bij het ministerie in van LNV in Den Haag."

De NVWA verklaart de klacht van verzoeker ongegrond waar het gaat om gedragingen binnen de verantwoordelijkheid van de NVWA.

Wat is de aanleiding voor de klacht bij de Nationale ombudsman?

De heer Timmer en zijn twee collega-artsen blijven met een naar gevoel achter. Hun vertrouwen in de overheid en de rechtsstaat is beschadigd. De heer Timmer dient, ook namens zijn twee collega-dierenartsen, een klacht in bij de Nationale ombudsman. Tijdens de hoorzitting bij het VTC is gebleken dat het onderzoek door de NVWA niet goed is uitgevoerd, zo stellen zij. En dat het ministerie de tuchtklachten zelf heeft ingetrokken, geeft aan dat het ministerie hen eigenlijk niet had moeten aanklagen voor het VTC. Maar zowel het ministerie als de NVWA geven niet toe dat er fouten zijn gemaakt. De NVWA verwijst in zijn klachtafhandeling naar de mogelijkheid om te klagen bij het ministerie en het VTC. Maar het ministerie heeft hem verwezen naar de NVWA. En bij het VTC kan hij niet klagen. De heer Timmer en zijn collega-dierenartsen voelen zich van het kastje naar de muur gestuurd door het ministerie en de NVWA. De hele procedure heeft een behoorlijke impact op hen gehad en ze willen graag excuses. De beroepsgroep van dierenartsen is een kleine wereld. En als er een tuchzaak tegen je is aangespannen is dit van invloed op je goede naam, aldus de heer Timmer.

Wat onderzoekt de Nationale ombudsman?

De Nationale ombudsman heeft een onderzoek ingesteld naar de klacht van de heer Timmer. Dit onderzoek richt zich op de vraag of het behoorlijk is om na meer dan twee jaar nog een tuchtklacht in te dienen. Ook onderzoekt de ombudsman wat de heer Timmer had kunnen verwachten van het ministerie na het intrekken van de tuchtklachten. Tot slot onderzoekt de ombudsman hoe het ministerie en de NVWA zijn omgegaan met de klacht van de heer Timmer; is het terecht dat zij naar elkaar hebben verwezen?

Om meer zicht te krijgen op wat er tijdens de hoorzitting bij het VTC is gebeurd en welke rol dit heeft gespeeld bij de klachtbehandeling door het ministerie en de NVWA is het proces-verbaal van de zitting bij het VTC opgevraagd. Het VTC heeft het proces-verbaal ook gestuurd aan het ministerie, de NVWA en de heer Timmer, waarna zij dit mee hebben kunnen nemen in hun reacties.

De Nationale ombudsman heeft *niet* onderzocht of de NVWA haar onderzoek goed heeft uitgevoerd. Tijdens de strafrechtelijke procedure na het NVWA onderzoek had de heer Timmer de mogelijkheid om de kwaliteit van het onderzoek van de NVWA te laten toetsen door de rechter. De heer Timmer en zijn collega-artsen hebben geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Zij hebben de strafbeschikking geaccepteerd door de boete te betalen.

Hoe reageert het ministerie?

Over de termijn waarbinnen de tuchtklacht is ingediend

De Wet dieren geeft geen bepaling over de termijnen waarbinnen een tuchtklacht moeten worden ingediend bij het VTC. Hiervoor moet dus gekeken worden naar de jurisprudentie van het VTC en het Veterinair Beroepscollege (VBC). Er zijn twee te onderscheiden termijnen:

- De **verjaringstermijn** tussen de gedraging van de dierenarts en het indienen van een tuchtklacht daarover. De verjaringstermijn ziet op de pleegperiode van de gedragingen en is in beginsel drie jaar;
- De **redelijke termijn** tussen het moment waarop de dierenarts kon aannemen dat er tegen hem een tuchtklacht zou worden ingediend en het indienen van een klacht. Deze redelijke termijn is een aanvullend nieuw criterium, geïntroduceerd in een uitspraak van 2 november 2017 (VBC 2017/01) en is twee jaar.

Het onderscheid tussen deze twee termijnen wordt dus in de jurisprudentie voor het eerst gemaakt in november 2017. De term "redelijke termijn" wordt in uitspraken van voor die datum voor beide termijnen gebruikt. Voor deze datum gold er dus alleen een redelijke termijn van drie jaar.

In het geval van de heer Timmer moet gerekend worden vanaf het moment waarop een verdachte kan aannemen dat tegen hem een tuchtklacht zal worden ingediend. Doorgaans is dat het moment waarop een dierenarts de cautie⁷ wordt verleend. De heer Timmer is op 17 juni 2015 door de inspecteur van de NVWA tijdens verhoor de cautie verleend. Hierbij is hem ook verteld dat er een veterinair berechtingsrapport zou worden opgemaakt. De tuchtklacht tegen de heer Timmer is ingediend op 11 augustus 2017. De klacht is daarmee bij het VTC ingediend binnen de termijn voor ontvankelijkheid van drie jaar die ten tijde van het indienen van de klacht gold, aldus het ministerie.

Daarnaast geeft het ministerie nog de volgende toelichting op de termijn:

"De inzet van de klachtambtenaar is erop gericht geen klachtzaken te seponeren en klachten zo snel mogelijk, maar in ieder geval ruim binnen de door het VTC gestelde termijn voor ontvankelijkheid van de klacht bij het VTC in te dienen. Klachtzaken worden op volgorde van binnenkomst behandeld. Bij hoge uitzondering wordt van die regel afgeweken, bijvoorbeeld in geval van zaken die beroering met zich meebrengen zoals grootschalige dierverwaarloozingszaken.

In de voorliggende casus ontving de klachtambtenaar op 18 december 2015 het aan de klacht tegen de heer Timmer ten grondslag liggende berechtingsrapport. Door het grote aantal te behandelen klachtzaken is de klacht pas op 11 augustus 2017 ingediend bij het VTC."

De redenen voor het intrekken van de tuchtklacht

Tijdens het eerste deel van de mondelinge behandeling van de tuchtklacht kwam een aantal omstandigheden aan het licht, welke tot intrekken van de tuchtklacht heeft geleid. De voorzitter van het VTC heeft de mondelinge behandeling geschorst en gaf de klachtambtenaar in overweging om te bezien of hij de tuchtklacht wilde voortzetten. Na de schorsing schetste de klachtambtenaar de volgende omstandigheden die hem deden besluiten de klacht tegen de heer Timmer in te trekken:

a. Twijfels bij volledigheid NVWA onderzoek

Tijdens de eerste fase van de mondelinge behandeling van de tuchtklacht zijn er twijfels ontstaan over de volledigheid van het NVWA-onderzoek dat aan de klacht ten grondslag lag. Het onderzoek was met name gericht op de administratie van de houders van de paarden. Hierdoor was het onvoldoende gericht geweest om naast de administratie van de paarden, ook de administratie van de dierenartsenpraktijk in te zien.

b. Het vervallen van het verwijt over de cascade-toepassing⁸

Tijdens de zitting is door de collega van de heer Timmer aangetoond dat er in de administratie van de dierenartsenpraktijk de dierengeneeskundige noodzaak is vastgelegd om de cascade-regeling toe te passen.

c. De aannemelijkheid dat de paardenhouders wel schriftelijk werden geïnformeerd.

De heer Timmer had documenten meegenomen uit zijn administratie waarmee hij aannemelijk kon maken dat de administratie van de dierenartsenpraktijk nu op orde was. Hij heeft wel erkend dat de administratie van de praktijk eerder tekortkomingen vertoonde waardoor geen patiëntkaarten van paarden beschikbaar waren. Dit zou inmiddels tot het verleden behoren. Daarnaast gaf de collega van de heer Timmer tijdens de zitting aan dat ook in de onderzochte periode vanuit de praktijk standaard aan de paardenhouders schriftelijke informatie over de behandeling werd verstrekt. En dat de paardenhouders de documenten, ondanks aansporingen daartoe, zelf vaak niet bewaarden. Dit bij elkaar maakte het volgens de klachtambtenaar aannemelijk dat de paardenhouders door de heer Timmer en collega's wel schriftelijk werden geïnformeerd over de behandelingen.

⁷ De cautie is de mededeling aan een verdachte dat deze het recht heeft om te zwijgen. De cautie is geregeld in artikel 5:10a van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

⁸ De cascade regeling is een wettelijke voorziening, die de dierenarts in staat stelt om diergeneesmiddelen op een dier toe te passen in geval van een aandoening, waarvoor geldt dat het niet voor dat specifiek dier bij het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen staat geregistreerd, of wel voor die diersoort staat geregistreerd, maar niet voor de indicatie waarvoor het dier wordt behandeld.

Dit neemt volgens het ministerie niet weg dat de heer Timmer heeft nagelaten om in de schriftelijke fase, voorafgaand aan de tuchtzitting, deze documenten in te brengen in zijn verweer, de fase van dupliek of de afsluitende fase van de schriftelijke periode. Overtuigend schriftelijk bewijs van de kant van de heer Timmer tijdens de schriftelijke fase van de procedure had de klachtambtenaar in een vroeger stadium kunnen overtuigen de klacht in te trekken, dan wel te matigen, aldus het ministerie.

d. De eerder opgelegde boete en gebleken lering die daaruit was getrokken.

De heer Timmer had in een strafrechtelijk kader al een boete betaald. Ook bleek tijdens de mondelinge behandeling dat hij zijn wijze van praktiseren had aangepast. Hiermee was een doel van veterinaire tucht, het bevorderen van een goede beroepsuitoefening, al bereikt.

e. De tijdsperiode van de gepleegde feiten en duur van de gehele klachtprocedure.

Het tijdsverloop tussen het NVWA onderzoek en het indienen van de tuchtklacht, de doorlooptijd van de tuchtrechtelijke procedure bij het VTC en hetgeen nog resteerde aan verwijtbare feiten, maakten het plausibel om de tuchtklachten tegen de heer Timmer en collega's niet door te zetten. De klachtambtenaar had gelet op de resterende tuchtrechtelijk verwijtbare feiten de procedure kunnen voortzetten, maar heeft, alles overwegende, besloten om de klacht in te trekken.

Het verloop van de klachtprocedure bij het ministerie

Bij het ministerie is geen schriftelijke klacht ingediend door de heer Timmer. Wel is er nog telefonisch contact geweest tussen de klachtambtenaar en de heer Timmer waarin de heer Timmer "een algemeen gevoel van ongenoegen" heeft geuit, aldus de klachtambtenaar van het ministerie.

In de maand november 2018 had de heer Timmer contact met een voor hem bekende ambtenaar van het ministerie, een collega van de klachtambtenaar. Deze collega sprak de klachtambtenaar aan over haar contact met de heer Timmer. De heer Timmer had haar laten weten moeite te hebben met de wijze waarop de tuchtzaak tegen hem was verlopen. Hij zou daarover graag teruggebeld willen worden door de klachtambtenaar. De klachtambtenaar heeft op verzoek van de ambtenaar de heer Timmer tweemaal geprobeerd te bellen. De heer Timmer heeft zelf geen pogingen gedaan om de klachtambtenaar te spreken te krijgen. Op 5 december 2018 belde de klachtambtenaar voor de derde keer en heeft er een uitvoerig gesprek plaatsgevonden. Uit het gesprek bleek niet waarop het ongenoegen zich in het bijzonder richtte, het betrof zowel het NVWA-onderzoek als de daaruit voortvloeiende tuchtklachtprocedure.

Al vragend kwam de heer Timmer zelf in het telefoongesprek tot de conclusie dat het NVWA-onderzoek, wat de basis was voor de tuchtklacht bij het VTC, niet deugde en hij daarover wilde klagen. Op zijn verzoek kreeg hij van de klachtambtenaar de adresgegevens van de NVWA. Hierna heeft de heer Timmer zijn klacht daar in gediend. De heer Timmer gaf na het telefoongesprek aan tevreden te zijn met het verloop van het gesprek en bedankte de klachtambtenaar hiervoor in een e-mail. Hieruit blijkt dat de heer Timmer niet van het kastje naar de muur is gestuurd, aldus het ministerie.

Het ministerie stelt dat er zowel tijdens de pauze van de tuchtzitting als in het telefoongesprek op 5 december 2018 door de klachtambtenaar verontschuldiging zijn aangeboden aan de heer Timmer. Deze verontschuldiging zagen op de lange duur van de tuchtrechtelijke procedure, en dus ook het tijdsverloop tussen het NVWA onderzoek en het indienen van de tuchtklacht, en op het ingetrokken klachtonderdeel over de toepassing van de cascaderегeling.

Het ministerie concludeert dat het behoorlijk en in het belang van de heer Timmer heeft gehandeld. De klachtambtenaar heeft op basis van het gerechtelijk onderzoek uitgevoerd door de NVWA een klacht op grond van de tuchtrechtelijke klachtprocedure aangehangig gemaakt bij het VTC. Toen gedurende de procedure nieuwe feiten door de heer Timmer werden aangedragen is de klacht ingetrokken waarna contact heeft plaatsgevonden met de heer Timmer en excuses zijn gemaakt voor het verloop van de procedure. Het ministerie acht de klacht van de heer Timmer dan ook ongegrond.

Hoe reageert de NVWA?

Over de klachtbehandeling

Na ontvangst van de klacht van de heer Timmer heeft een klachtbehandelaar van de NVWA een persoonlijk gesprek met hem gehad en één van zijn collega-artsen. Tijdens dit gesprek gaf de heer Timmer te kennen dat zijn klachten zich met name richten op de beslissing van de klachtambtenaar van het ministerie om de tuchtzaak ondanks het verweerschrift en dupliek drie jaar later ter zitting voor te leggen aan het VTC. De NVWA concludeert dat de klacht die bij hen is ingediend door de heer Timmer geen betrekking heeft op het onderzoek van de NVWA, maar op de tuchtprocedure bij het VTC. Naar aanleiding van dit gesprek en na bestudering van het dossier heeft de klachtbehandelaar vastgesteld dat de gegevens in het berechtingsrapport een correcte weergave zijn van hetgeen in 2015 door de inspecteurs was vastgesteld. Dat er volgens de heer Timmer fouten zijn gemaakt door de NVWA bij de vaststelling van de feiten en er onzorgvuldig onderzoek is gedaan is onterecht, aldus de NVWA. De klachtbehandelaar heeft vervolgens de klacht van de heer Timmer ongegrond verklaard. De klachtbehandeling is verlopen volgens het klachtenreglement, aldus de NVWA.

Van de beslissing van het VTC wordt de betrokken inspecteur van de NVWA normaliter na de zitting op de hoogte gesteld. De klacht van de heer Timmer dat tijdens de tuchtzitting is bewezen dat het berechtingsrapport onwaarheden bevat, klopt volgens de NVWA niet. Dit heeft de heer Timmer onvoldoende onderbouwd, aldus de NVWA. De NVWA vindt daarom de klachtelementen die op haar onderzoek betrekking hebben niet gegrond. Voor een actie naar de heer Timmer of een maatregel in meer algemene zin wordt ook geen aanleiding gezien.

Hoe reageert de heer Timmer?

Over de NVWA

De heer Timmer vindt dat de NVWA alsnog zijn gelijk probeert te halen terwijl bij de hoorzitting van het VTC het werk van de NVWA onderuit is gehaald. Er is gelogen over wat er geconstateerd is tijdens het onderzoek en het stelt hem teleur dat hier niet op ingegaan wordt. Tijdens de zitting van het VTC is vastgesteld dat het onderzoek tekortgeschoten is en het berechtingsrapport valse informatie bevat, maar de NVWA blijft dit in haar reactie goed praten door te stellen "de ambtenaren hebben niets verkeerd gedaan".

De heer Timmer heeft er spijt van dat hij pragmatisch de opgelegde boete van de Officier van Justitie heeft geaccepteerd. Op dat moment was er geen berechtingsrapport beschikbaar. Met de kennis van nu ervaart hij het als een forse inbreuk op zijn burgerrechten dat hij op grond van een valselijk berechtingsrapport een strafrechtelijke boete heeft gekregen.

Over het ministerie

Het ministerie beweert dat de heer Timmer en collega's pas ter zitting stukken hebben overlegd waaruit bleek dat zij de paardenhouders wel hebben geïnformeerd over de behandeling. Dit is volgens de heer Timmer niet waar. Zij hebben deze stukken tijdens het NVWA onderzoek aangeboden en ook bij de aanvang van de tuchtzaak. De heer Timmer weerspreekt dat de klachtambtenaar tijdens de pauze van de hoorzitting bij het VTC excuses heeft gemaakt. Zij hebben elkaar gesproken tijdens de schorsing, maar alle tuchtklachten lagen nog op tafel. Pas na de schorsing bleek dat de klachtambtenaar zijn tuchtklachten introk.

Over het telefoongesprek met de klachtambtenaar op 5 december 2018 zegt de heer Timmer dat hier ook geen excuses zijn gekomen. Hij had in dit gesprek graag erkenning willen hebben voor de ontlastende verklaringen die de klachtambtenaar van het ministerie eerder had gegeven en erkenning voor de fouten die zijn gemaakt in het onderzoek van de NVWA, maar hier is het ministerie niet op ingegaan. Ook heeft hij in dit gesprek zijn klacht over het tijdstip van het indienen van de tuchtklacht bij het VTC benoemt. Het einde van het verhaal was dat hij toch echt bij de NVWA moest klagen gezien hun fouten in het berechtingsrapport, aldus de heer Timmer. Hij kreeg alleen de adresgegevens voor de klacht bij de NVWA en kon geen schriftelijke aantekeningen van het gesprek krijgen.

De heer Timmer benoemt tevens dat volgens de jurisprudentie van het VTC (en niet de VBC) de termijn om een klacht aanhangig te maken bij het VTC toen ook al twee jaar was, en niet drie jaar zoals het ministerie stelt⁹.

De overheid heeft blijkbaar veel moeite om excuses aan te bieden voor dingen die fout gaan en lering uit fouten te trekken ter voorkoming van toekomstige schade, aldus de heer Timmer.

Wat is het oordeel van de Nationale ombudsman?

Het indienen van de klacht na twee jaar bij het Veterinair tuchtcollege

De Nationale ombudsman toetst dit klachtonderdeel aan het behoorlijkheidsvereiste van voortvarendheid. Dit vereiste houdt in dat de overheid zo snel en slagvaardig mogelijk handelt. De wettelijke termijnen zijn uiterste termijnen. De overheid streeft waar mogelijk kortere termijnen na. Als besluitvorming langer duurt, dan informeert de overheid de burger daarover tijdig. Als er geen termijn genoemd is, handelt de overheid binnen een redelijke - korte - termijn.

De ombudsman stelt vast dat voor het indienen van een tuchtklacht bij het VTC er twee geldende termijnen zijn voor ontvankelijkheid: de verjaringstermijn en de redelijke termijn. Dit zijn maximale termijnen en deze worden ter zitting door het VTC getoetst. Dat het ministerie volgens de jurisprudentie van het VTC/VBC meerdere jaren heeft om een tuchtklacht in te dienen bij het VTC, betekent echter niet dat dit ook het uitgangspunt moet zijn. De ombudsman stelt verder vast dat de reden voor de lange tijd tussen het onderzoek van de NVWA en het indienen van de tuchtklacht komt door het grote aantal te behandelen tuchtklachtzaken. In het geval van de heer Timmer en collega's duurde het twee jaar en twee maanden voordat de tuchtklachten tegen hen werden ingediend. De ombudsman vindt dit een lange tijd om niet te weten waar je aan toe bent. Het ministerie erkent zelf ook dat het lang heeft geduurd voordat de tuchtklacht is ingediend bij het VTC; de klachtambtenaar geeft aan zich hiervoor te hebben verontschuldigd. Het ministerie had dit kunnen ondervangen door de heer Timmer en collega's eerder in het proces op de hoogte te stellen van haar voornemen om een tuchtklacht in te dienen. En ook, toen bleek dat het voorbereiden van de tuchtklacht veel tijd in beslag nam, hen hierover tijdens de voorbereiding te informeren. Door de tuchtklacht pas na twee jaar in te dienen én de heer Timmer en collega's niet te informeren hierover in de tussentijd heeft het ministerie in strijd gehandeld met het behoorlijkheidsvereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Geen reactie na het intrekken van de tuchtklacht

De Nationale ombudsman toetst dit klachtonderdeel aan het behoorlijkheidsvereiste van transparantie. Dit vereiste houdt in dat de overheid in haar handelen open en voorspelbaar is, zodat het voor de burger duidelijk is waarom de overheid bepaalde dingen doet. De overheid zorgt ervoor dat de burger inzicht krijgt in procedures die tot beslissingen leiden en het hoe en waarom ervan.

De ombudsman stelt vast dat er door het intrekken van de tuchtklacht geen uitspraak is gedaan door het VTC. Een uitspraak van het tuchtcollege was van belang voor de heer Timmer en zijn collega's, omdat hieruit zou blijken of zij goed hebben gehandeld als dierenarts. Een tuchtklacht heeft een grote impact op een dierenarts. Zonder uitspraak blijft het onduidelijk of de tuchtklacht terecht was. Nu het ministerie de tuchtklachten ter zitting introk, had het ministerie zich moeten realiseren dat dit een belangrijk besluit voor de heer Timmer en zijn collega's was.

De heer Timmer had dan ook mogen verwachten van het ministerie dat het inzichtelijk maakt hoe deze beslissing tot stand is gekomen, ook na de zitting. Dat het VTC heeft bevestigd aan de heer Timmer dat de tuchtklachten niet meer behandeld zullen worden, maakt dat niet anders. Het intrekken van de tuchtklachten was een besluit van het ministerie. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van het ministerie om de totstandkoming van dit besluit inzichtelijk te maken voor de heer Timmer. En daarbij ook open te zijn over de zaken die niet goed zijn gegaan.

⁹ uitspraak VTC 2016/40.

Een mondelinge toelichting ter zitting of in een telefoongesprek is in deze situatie onvoldoende. De heer Timmer en zijn collega's kunnen hier niet op terugvallen. Door er niet voor te zorgen dat de heer Timmer en collega's voldoende inzicht kregen in het hoe en waarom van het intrekken van de tuchtklachten en wat er niet goed is gegaan hierbij, heeft het ministerie gehandeld in strijd met het vereiste van transparantie. De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

De klachtbehandeling door het ministerie en de NVWA; van het kastje naar de muur

De Nationale ombudsman toetst dit klachtonderdeel aan het behoorlijkheidsvereiste van samenwerking. Dit vereiste houdt in dat de overheid op eigen initiatief en in het belang van de burger samenwerkt met andere overheidsinstanties en de burger niet van het kastje naar de muur stuurt. De overheid biedt de burger één loket voor zijn vraag of probleem.

De ombudsman stelt vast dat de heer Timmer zowel klachten heeft over het berechtingsrapport van de NVWA als de handelwijze van het ministerie tijdens de tuchtprocedure bij het VTC. En dat deze klachten onderling nauw met elkaar verweven zijn. Het onderzoek van de NVWA heeft geleid tot een berechtingsrapport. En dat berechtingsrapport is vervolgens de basis geweest voor de aanklacht bij het VTC door het ministerie.

De heer Timmer heeft zijn onvrede over de gang van zaken kenbaar gemaakt aan beide instanties. De ombudsman ziet ook dat beide instanties hier iets mee hebben gedaan. De klachtambtenaar van het ministerie heeft de heer Timmer teruggebeld en naar zijn verhaal geluisterd. Maar wat er precies is besproken tijdens dit gesprek heeft de ombudsman niet vast kunnen stellen. Beide partijen hebben een andere beleving van het gesprek. Wel is duidelijk geworden dat het gesprek heeft geleid tot een doorverwijzing naar de NVWA. De NVWA heeft de klacht vervolgens officieel behandeld en de heer Timmer voor wat betreft een deel van zijn klacht terugverwezen naar het ministerie. Het resultaat is dat de heer Timmer heeft ervaren dat hij van het kastje naar de muur is gestuurd.

De ombudsman is van oordeel dat beide instanties hierbij onvoldoende oog hebben gehad voor het perspectief van de heer Timmer op dit punt. Gelet op de onderlinge verwevenheid van de klachten had van hen mogen worden verwacht dat zij op enig moment afstemming met elkaar hadden gezocht. Dit betekent overigens niet dat er ook sprake had moeten zijn van een gezamenlijke klachtbehandeling. Maar door met elkaar te overleggen hadden zij samen duidelijkheid kunnen geven aan de heer Timmer waar hij met welke klacht terecht kon. Zo hadden zij kunnen voorkomen dat de heer Timmer ervaarde dat hij van het kastje naar de muur werd gestuurd. Nu dit niet is gebeurd hebben zij gehandeld in strijd met het behoorlijkheidsvereiste van samenwerking.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klachten over de onderzochte gedragingen van het ministerie is gegrond.
De klacht over de onderzochte gedraging van de NVWA is gegrond.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen